

Jaarverslag IVN afdeling Groningen Haren

In dit jaarverslag leest u alles over de boeiende activiteiten die onze werkgroepen en actieve vrijwilligers afgelopen jaar hebben ondernomen.

Er waren voor jong en oud veel excursies, activiteiten en cursussen. Ook hebben er weer een groot aantal gratis toegankelijke lezingen plaatsgevonden, deze zijn een groot succes.

Hiermee bereikten we onze 425 leden, ruim 100 donateurs en vele andere belangstellenden.

Minder zichtbaar, maar niet minder belangrijk zijn de politieke overleggen rondom groenbeleid en natuurbescherming waar met name de werkgroep Stadsecologie zich actief mee bezighoudt.

Dank aan alle IVN'ers die hun bijdrage leveren aan onze actieve afdeling!

Jaarverslag Dagelijks Bestuur 2025

Afgelopen jaar kwamen het Dagelijks Bestuur en de afgevaardigden van de werkgroepen vijf keer bij elkaar in het Algemeen Overleg. In dit overleg informeren we elkaar over de voorbereiding, afstemming en uitvoering van ieders IVN-activiteiten. We discussiëren over welke richting we uit gaan en keuzes die gemaakt moeten worden en inspireren elkaar.

Het Dagelijks Bestuur kwam dit jaar een keer of zes bijeen voor gedachtevorming en bespreken van actuele zaken. Interim algemeen bestuurslid Willem de Boer volgde Bert Bemer op als penningmeester. Om het bestuur te versterken hebben we een vacature geplaatst voor een algemeen bestuurder. We hebben met drie belangstellenden gesproken en zijn verheugd dat Sander Koning in het bestuur (als interim tot goedkeuring van de ALV op 1 april 2026) heeft plaatsgenomen.

We organiseerden voor onze nieuwe leden een kennismakingsexcursie in het Stadspark. Een ontspannen manier voor de nieuwe leden om kennis te maken met de werkgroepen en bestuursleden. Onze afdeling groeide in 2025 van 400 naar 425 leden, een mooi succes!

Drie keer per jaar is onze afdeling aanwezig bij het IVN Regio-overleg met de professionele tak van de IVN en alle noordelijke IVN-afdelingen. Op de agenda staan informatie over provinciale ontwikkelingen, landelijke thema's, overleg en uitwisseling van ideeën tussen de plaatselijke afdelingen.

De samenstelling van het Dagelijks bestuur en deelnemers Algemeen Overleg in 2025:

- Voorzitter (DB): Julia Hoorman
- Secretaris (DB): Edda Kammenga
- Penningmeester (DB): Bert Bemer tot 12-03-2025/ Willem de Boer
- Algemeen bestuurder (DB): Willem de Boer tot 12-03-2025; Sander Koning (vanaf 10-09-2025)
- Ledenadministratie (AO): Frans Kromme
- Vogelwerkgroep (AO): Fokke Veenstra/Maaïke Everink
- Plantenwerkgroep (AO): Ernst Flentge
- Werkgroep Wilde plantentuinen (AO): Ernst Flentge

- Werkgroep Natuur en meer! (AO): Hiltje Kamminga
- Stadsecologie (AO): Jan v.d. Til
- Natuurkids (AO): Lianne v.d. Brand/Ankie Schmidt
- Werkgroep Insect en meer! (AO): Frans Kromme
- Groningen (AO): Peter Verschuren

Jaarverslag werkgroep Stadsecologie 2025

Inleiding

Ook in 2025 heeft de werkgroep Stadsecologie zich ingezet voor het behoud en de versterking van de natuur in de gemeente Groningen. We namen deel aan het Gemeentelijk Natuuroverleg, volgden kritisch de ontwikkelingen in het Stadspark, de Gemeentelijke Ecologische Structuur (GES), het gemeentelijk natuurbeleid, het beleid op het gebied van natuurinclusief bouwen en de ontwikkelingen op het gebied van waterkwaliteit.

Stadspark

Voor het Stadspark werkt de gemeente nu aan een “toekomstagenda”, waarin richtlijnen voor verdere ontwikkelingen worden geschetst. Hopelijk leidt dit tot een meer samenhangend geheel, want tot nu viel er weinig samenhang in te ontdekken. Achter de schermen zijn er veel ontwikkelingen gaande waarbij onvoldoende rekening wordt gehouden met de natuurwaarden in het Stadspark. Hieronder de meest in het oog springende zaken die we vaak in de werkgroep hebben besproken en waarvoor Ankie zich (veelal samen met Willem) actief heeft ingezet:

- We hebben kritisch feedback gegeven op de nieuwbouwplannen voor het **Noorderpoortcollege** aan de Verzetstrijderslaan, waarbij mede voor de aanleg van wandel/fietspaden diverse bomen en houtopstand dreigen te worden gekapt.
- De watercirculatie die in het Stadspark op gang zou worden gebracht om de **waterkwaliteit** te verbeteren, functioneert nog steeds niet. Gek genoeg wordt de waterkwaliteit als goed beoordeeld en is er een proef gedaan met de Springervijver als zwemlocatie.
- Wederom waren de geluidsnormen in de omgevingsvergunning van het **Hullabaloo festival** onjuist, de ETFAL (evenwichtige toedeling van functies aan locaties) onvolledig, de voorwaarden ter bescherming van natuurwaarden onvoldoende nageleefd en was de vergunningverlening laat. Dit waren voldoende redenen om opnieuw bezwaar aan te tekenen. In december vond de hoorzitting plaats. Medio april 2026 volgt het advies van de bezwaarcommissie.
- Naast de aanleg van vluchtwegen bij het **evenemententerrein** is er ook een tweede entree aan de zuidkant van de drafbaan gepland. De aanleg zal schadelijk zijn voor de bodem, de waterhuishouding en de beplanting. Ondanks toezeggingen hebben wij geen inzage gehad in aanvullende onderzoeken naar vleermuizen, marterachtigen etc., de BEA en de GES nulmeting.
- Het huidige **Skatepark** zal worden uitgebreid met Skatepark fase 2. We hebben gepleit voor amberkleurige vleermuisvriendelijke verlichting bij het Skatepark.

Bomenplan

De gemeente Groningen formuleerde een concept-bomenplan: een totaalplan voor alle bomen en het groen in onze gemeente, zowel publiek als particulier. Kern van het plan is de vergroting van het boomkroonoppervlak (BKO).

Gezien het belang van dit plan voor de stadsnatuur hebben we op dit concept een uitgebreide zienswijze ingediend (eindredactie David). In aansluiting bij het Norminstituut Bomen hebben wij ervoor gepleit het boomkroonvolume (BKV) als uitgangspunt te nemen, omdat dit een betere indicator is voor de kwaliteit en waarde van de boom binnen het ecosysteem. Ook vinden we dat veel aandacht zou moeten worden gegeven aan struiken, kruiden, bodembedekkers en fauna. Ondergroei is van groot

belang voor vogels, egels en andere dieren. ‘Houtopstanden’ (onvolgroeide bomen) worden ten onrechte vaak vogelvrij verklaard. Monumentale bomen zouden o.i. betere bescherming moeten krijgen. De aandacht voor industrie- en bedrijventerreinen, die vaak de grootste hitte-eilanden vormen, ontbreekt. Ook geeft het plan geen aandacht aan alternatieven in een versteende omgeving waar bomenplant niet mogelijk is: gevelbegroeiing, geveltuintjes, groene daken. Bij Stadsbeheer zou meer gebruik moeten worden gemaakt van ecologische kennis en ervaring. Kortom: het plan geeft een goede aanzet, maar er kan nog veel in verbeterd worden. De genoemde tekortkomingen zijn ook de punten waar we in de praktijk tegenaanlopen.

De Singels

In de Singels (Praediniussingel, Ubbo Emmiussingel enz.) komen allerlei zaken uit bovenstaande IVN-reactie op het Bomenplan aan de orde. In een interview (Lammert) voor de online buurtkrant ‘Singeldorp’ hebben we aangegeven dat de Singels een belangrijke groene verbinding vormen door de bomen, maar dat ondergroei vrijwel ontbreekt. Door de middenberm of stroken minder te maaien, inheemse beplanting, bloemrijke stroken, struiken, nestkasten, veermuizenkasten, insectenhôtels, een vlindertuin e.d. zou de biodiversiteit aanzienlijk vergroot kunnen worden. Aan de gebouwen/huizen kunnen geveltuintjes, nestkasten, groene daken en gevelbegroeiing bijdragen aan de biodiversiteit. Het interview is in oktober in de krant van Singeldorp verschenen.

Noorderplantsoen

De ecologische waarde van het Noorderplantsoen is een punt van zorg. Het plantsoen staat teveel op zichzelf: goede ecologische verbindingen met de Gemeentelijke Ecologische Structuur (GES) zijn nog niet tot stand gekomen. De waterkwaliteit is zeer slecht, natuurlijke oevers zijn schaars en de recreatiedruk is groot. Ans neemt deel aan het periodiek overleg tussen buurt en gemeente over het Noorderplantsoen en heeft namens IVN een reactie geschreven op de concept Beheervisie Noorderplantsoen en daarin suggesties voor concrete verbetermaatregelen aangedragen.

Waterkwaliteit

De waterkwaliteit is landelijk en ook in de stad een probleem. Het is te voedselrijk, bevat zware metalen, bestrijdingsmiddelen, medicijnen enz. In onze werkgroep hebben Folkert en Ans studie gemaakt van de waterkwaliteit en mogelijke maatregelen die van belang zijn voor verbetering en het klimaatbestendig inrichten van de omgeving. Samenwerking tussen gemeente en waterschappen is daarbij van belang. We willen nu onze focus op de waterkwaliteit richten op het Stadspark en het Noorderplantsoen. De algemene problemen worden daar zichtbaar. Bij onze inbreng in de betreffende overlegorganen en in communicatie met de gemeente willen we de mogelijkheden van verbetering meer nadruk geven.

Natuurinclusief bouwen

Op dit onderwerp zijn geen nieuwe activiteiten ontplooid. In de gemeente Groningen zijn helaas nog nauwelijks echte voorbeelden te vinden die zich bijvoorbeeld lenen voor leerzame excursies. We hopen samen met de Natuur- en Milieufederatie een themabijeenkomst te organiseren voor een breed publiek over natuurinclusief bouwen.

Gemeentelijk Natuuroverleg

Willem vertegenwoordigt IVN in het gemeentelijk Natuuroverleg. De positie van IVN Groningen-Haren is daarin bijzonder omdat we de enige vrijwilligersorganisatie zijn, naast gemeente en natuurorganisaties.

Deelname aan het Natuuroverleg is tóch van belang om op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen in de gemeente Groningen en het gemeentelijk beleid kritisch te volgen. Gemeentelijke notities zijn niet zelden van onvoldoende kwaliteit. Natuurwaarden en biodiversiteit worden soms uit het oog verloren. Woningbouw of “reuring” zijn vaak leidend, aandacht voor natuur hobbelt er dan achteraan. Wilde natuur (bijvoorbeeld Betonbos) lijkt vogelvrij. Ook dreigt de bescherming van de natuur

boterzacht te worden. Monitoring van doelsoorten binnen de GES wordt te duur gevonden, doelen zijn vaak niet helder omschreven. Onze kennis wordt in het overleg hoog gewaardeerd. Een kritische IVN-bijdrage blijft nodig.

De werkgroep

Lid van de werkgroep waren in 2025: Ankie Schmidt, Ans Meiners, David van der Kellen, Folkert Bakker, Gerard Smeding, Julia Hoorman, Lammert Tiesinga, Noël Swennenhuis en Willem de Boer.

Jan van der Til en Paul Kusters maakten tot 15 september deel uit van de werkgroep. Zij gaan door met een eigen Stichting voor beleidsadvies op het gebied van stadsecologie (Stichting Heermoes en Zevenblad). Gerard en Lammert doen gezamenlijk de coördinatie van de werkgroep. Willem en Julia vormen de link naar het afdelingsbestuur.

Jaarverslag 2025 werkgroep Natuur en meer!

De werkgroep bestaat eind 2025 uit Esther van Barneveld, Janny Dekker, Edda Kammenga, Hiltje Kamminga, Frans Kromme, Alette Leidekker, Ingeborg Ross, Margreet Schaaf en Gerry van der Stege.

Onze werkgroep deelt haar enthousiasme over hoe in de natuur alles samenhangt en elkaar beïnvloedt. Natuur, educatie, beleven en ontspannen staan centraal. Daarnaast hebben we aandacht voor de actualiteit, cultuurhistorie, kunst of wetenschap.

We hebben dit jaar weer een vruchtbaar jaar gehad qua activiteiten. We zijn vier keer bij elkaar geweest om ideeën uit te wisselen en de agenda voor excursies te maken.

Eén lid heeft dit jaar de werkgroep verlaten i.v.m. prioriteiten bij andere bezigheden.

Naast een aantal vertrouwde activiteiten die we ook in eerdere jaren hebben gedaan, zijn er dit jaar weer nieuwe initiatieven ontwikkeld. Vrijwel alle excursies waren volgeboekt. Ook de lezing bij Terra MBO was een groot succes. Hier kwamen veel nieuwe gezichten op af.

Externen wisten ons te vinden voor excursies op verzoek. Hiermee hebben velen voor het eerst kennisgemaakt met het IVN. Een goede reclame!

Activiteiten 2025

- 8 februari: Hunzezone Euvelgunne, wandel- en fietsexcursie voor oud-NGO studenten door de Janny en Gerry, van dezelfde NGO-lichting. Er gingen 4 deelnemers mee.
- 9 maart: Net als vorig jaar weer een excursie Stadsfossielen door de binnenstad (foto). Deze excursie blijft een succes. 15 deelnemers.
- 22 maart: Sporenexcursie (9 deelnemers) in Noordlaren speciaal voor leden van IVN Vries.
- 26 maart: Sporenexcursie in Noordlaren voor onze eigen IVN-afdeling, volgeboekt met 15 deelnemers)
- 30 maart: Op verzoek van een masterstudent filosofie hebben we met haar een 'Ontspannen zintuigenwandeling in Stadspark en Heemtuin' georganiseerd, Ze volgde het vak 'philosophical interventions', waarbij ze met haar interventie/activiteit mensen een groter verbondenheid met de natuur voelen. In de vroege ochtend deden 8 deelnemers mee.

- Op 3-en 9 april, 9 mei en 9 juli (2x) hebben we een aantal wandelingen georganiseerd voor klassen inburgeraars in het Molukkenpark. Dit was op verzoek van Stavoor Inburgering en Alfabetisering. Omdat het taalniveau nog niet heel hoog was, hebben we veel de zintuigen laten gebruiken. (Totaal ca. 45 deelnemers)
- Ook dit jaar was er iedere 2^e zondag van de maand een Noorderplantsoen wandeling met telkens aandacht voor de natuur op dat moment. Hier komen zowel vaste als nieuwe mensen op af. Gemiddeld komen er zo'n 8 deelnemers. Af en toe hebben we een uitschieter. Zo was er 1 keer iemand die met deze excursie haar verjaardag wou vieren. Ze nam 14 mensen mee. Dit naast onze gewone groep. Omdat we met z'n tweeën waren lukte dit allemaal.
- 12 april: Wandelexcursie in De Vork, 8 deelnemers
- 14 april: Excursie Stadspark voor 12 leden van educatiewerkgroep van studentenvereniging Idun. Naast twee werkgroepleden gingen ook Ankie en Anouk van Natuurkids als gids mee.
- 4 mei: Vroege ochtendwandeling in het Quintusbos. 12 deelnemers (en de drie gidsen) waren vroeg uit de veren om te genieten van de ochtendrust en de natuur.
- 10 mei: 2x wandelexcursie van plant naar medicijn in de Hortus door de gidsen die deze activiteit als eindopdracht voor hun NGO in 2024 hadden ontwikkeld.
- 15 mei: de lezing en excursie landschapsgeschiedenis onder leiding van prof. Theo Spek kon wegens ziekte niet doorgaan. Er was veel belangstelling voor deze dag. De excursie is definitief gecancelld.
- 1 juni: Wandelexcursie "Diepje Om" langs de rijke natuur van de Groningse Diepenring. 13 deelnemers.
- 6 juni: Wandelexcursie "Diepje Om" op verzoek van studievereniging Esperia. 5 deelnemers.
- 7 juni: Ontdek het Kluivingsbos. In dit onbekende natuurgebiedje tussen Groningen en Eelde namen we in regenachtig weer 14 deelnemers mee naar dit verrassende gebied.
- 21 juni: Leer de basis. Deze excursie was voor de deelnemers aan de landelijke IVN cursus 'Leer de basis'. Om basiskennis over de natuur te krijgen is het belangrijk dat je goed kunt waarnemen en observeren. We gingen met 11 deelnemers in kleine groepjes in het Scharlakenbos de natuur in. Aan de hand van kleine opdrachten lieten we ze met aandacht observeren en waarnemen.
- 26 juli en 6 augustus: Fietsexcursie Fochterloërveen vanuit Veenhuizen door gast-werkgroep lid Peter Verschuren, die dit gebied goed kent. Hier deden 17 personen aan mee.
- 17 augustus: Wandeling voor de Groningse deelnemers van Buddy to Buddy in de Onlanden. Deze wandeling hebben we zelf aangeboden aan Buddy to Buddy. Deze organisatie Buddy to Buddy koppelt nieuwkomers die hun land van herkomst moesten verlaten aan stads- of dorpsgenoten op basis van gelijkwaardigheid en gedeelde interesses. Er liepen 12 mensen mee, een heel gezellige wandeling.
- 1 oktober: lezing in Terra college door Gerrie Koopman over de bodem. Ongeveer 30 deelnemers
- 4 oktober: excursie bodemonderzoek door Gerrie Koopman op het Balloërveld. Ongeveer 30 deelnemers. In groepjes zijn met de grondboor bodemprofielen gemaakt en besproken (foto). Was erg leuk.

- 12 en 19 oktober: Paddenstoelenexcursie in de Braak/Vennebroek onder leiding van Ben Westerink. Beide excursies waren volgeboekt.
- 4 november: het Studentenservicecentrum vroeg als onderdeel van hun teamuitje een excursie in het Noorderplantsoen aan. Er gingen ongeveer 25 personen mee.
- 24 november: Herfstwandeling Vennebroek voor 16 personen.
- 7 december: Excursie stadsfossielen in de binnenstad van Groningen, 12 deelnemers.

We hopen in 2026 weer een grote diversiteit aan activiteiten te ontwikkelen en hiermee veel deelnemers te trekken die we kunnen enthousiasmeren en meenemen in alles wat ons boeit en nieuwsgierig maakt.

Jaarverslag 2025 Werkgroep Natuurkids IVN Groningen Haren

De werkgroep Natuurkids organiseert natuuractiviteiten voor kinderen van ± 6 t/m 12 jaar.

Bezetting

In 2025 hebben we afscheid genomen van Lianne van den Brand en Ingeborg Ross.

Eind 2025 bestaat de werkgroep Natuurkids uit:

- Ankie Schmidt
- Annelies Blom
- Anouk Marsman
- Astrid de Ridder
- Sander Koning

Omdat de werkgroep klein is, is het soms lastig om alle activiteiten te organiseren en te bemensen. Mede dankzij een oproep in de vrijwilligersvacaturebank link050 hebben zich een aantal nieuwe belangstellenden gemeld.

Activiteiten en jaarkalender 2025

De werkgroep organiseerde de volgende activiteiten:

- 1 februari: Uilenballen pluizen
- 22 maart: Bomen Doe Excursie
- 12 april: Vleermuizen spotten
- 24 mei: Mini Natuurfestival in Stadspark
- 25 mei: BiotOpenDag
- 14 juni: Sloopjesdag
- 16 juli: BioTOPvakantie
- 27 september: Bodemdierendag
- 4 oktober: Zpannend Zernike
- 8 november: Microscopiedag

We hebben een redelijk vaste jaarkalender. Aangezien we geen vast onderkomen hebben proberen we de activiteiten te spreiden binnen de gemeente. Hiervoor dienen we wel ruim van te voren te plannen en locaties vast te leggen.

Uilenballen pluizen Dit jaar waren we in Woldwijk, Ten Boer. Er deden gemiddeld 5-10 kinderen mee.

Als lente-activiteit hadden Ingeborg en Ankie een **Bomen-doe-boekje** samengesteld met onderzoekjes bij bomen in het Stadspark. Ca. 10 kinderen telden de jaarringen van een boom, bepaalden de hoogte en luisterden of ze de sapstroom konden horen met een stethoscoop etc.

Vleermuizen spotten doen we in het Noorderplantsoen. Kinderen mogen batdetectors gebruiken om vleermuizen te spotten en leren op welke frequenties ze de verschillende vleermuissoorten kunnen vinden. Dankzij het zachte weer hoorden en zagen we dit jaar veel vleermuizen zoals de Dwerg-, Rosse- en Watervleermuis en de Laatvlieger. Er hebben ongeveer 12 kinderen deelgenomen.

Slootjesdag is een landelijke activiteit van IVN. Dit jaar vond onze Slootjesdag plaats in de Biotoop . Met behulp van schepnetten, loeppotjes en zoekkaarten konden kinderen waterdiertjes zoeken en bestuderen. Door het hete weer van de laatste tijd was de poel deels opgedroogd en was er weinig belangstelling. Ongeveer 6 kinderen hebben deelgenomen.

De **Bodemdierendagen** worden landelijk georganiseerd door het Nederlands Instituut voor Ecologie (NIOO-KNAW) en de Wageningen University & Research (WUR). Onze Bodemdierendag was in en rondom het Leroy huis. De activiteit bestond uit het zoeken en bestuderen van bodemdieren aan de met behulp van loeppotjes en een microscoop.

Voor deze activiteit is deze locatie perfect. Kinderen kunnen naar hartenlust buiten rond struinen zonder veel te verstoren. In het Leroy huis stonden meerdere microscopen opgesteld om de beestjes beter te bekijken. Dit jaar kregen we ook hulp van Harry en Ike van de werkgroep Insect en meer. Doordat de locatie achteraf staat en er misschien te weinig ruchtbaarheid aan was gegeven deden maar ca. 5 kinderen mee.

De **Publieksdag Microscopie** is een activiteit in de provincies Groningen en Drenthe en wordt georganiseerd door de Rijksuniversiteit Groningen.

Dit jaar stonden we weer in 't Groene Hart Stadspark en werkten we samen met NDE. Kinderen mochten zelf iets meenemen of de insecten, vlindervleugels, paddenstoelen e.d. bestuderen die wij hadden meegenomen. Er zijn 15-20 kinderen langs geweest.

Ook nemen we op uitnodiging deel aan festiviteiten en evenementen. Het Mini Natuurfestival (mei), de BiotOpenDag (mei/juni) en Zpannend Zernike (oktober) lijken jaarlijks terugkerende activiteiten te worden.

Het **Mini Natuurfestival** werd dit jaar door de gemeente, in de week van de biodiversiteit, in het Stadspark georganiseerd. Voor kinderen was er rondom de kinderboerderij van alles te doen. Natuurkids organiseerde een Bomen-expeditie met de onderzoekjes uit het bomen-doe-boek. Er kwamen voortdurend kinderen langs maar slechts een enkeling heeft alle puzzels bij de onderzoekjes opgelost.

De **BiotOpenDag** is de jaarlijkse open dag van de Biotoop, waar we altijd veel aanloop hebben. Met schepnetten, loeppotjes en zoekkaarten zochten kinderen naar waterdiertjes in het poeltje bij de Open Kas. Dit jaar was de poel langs de randen bijna dicht gegroeid en slechts van een kant bereikbaar.

Zpannend Zernike is het Groningse Weekend van de Wetenschap. Net als vorig jaar organiseerden we een fossielenjacht rondom de Grote Markt.

Dit jaar hadden we meerdere stereoloeps meegenomen die een aanzuigend effect hadden op het publiek.

Dit jaar deden we weer mee met de **BioTOPvakantie**, een vakantieweek rond kunst, cultuur en natuur voor max. 20 kinderen van 8 t/m 12 jaar georganiseerd door de Stichting Contrapost in de Biotoop. Bij ons konden kinderen uilenballen pluizen, hun vondsten onder de microscoop bekijken en een kleitablet maken met de gevonden botjes.

Locaties en samenwerkingspartners

We proberen de basisschooljeugd in de gemeente Groningen zo goed mogelijk te bedienen. Daarom organiseren we onze activiteiten op verschillende locaties. We werken regelmatig samen met **Coöperatie Woldwijk**, het **LeRoy Huis** en de **Biotoop**.

In **Paviljoen 't Groene Hart** in het Stadspark hebben we dit jaar samen met de NDE de microscopiedag georganiseerd. Dit jaar was er meer aanloop dan vorig jaar.

Voor het vleermuizen spotten werken we samen met de **Stichting Vleermuizenwerkgroep Groningen**. Zij verzorgen tegen een onkostenvergoeding de excursie en nemen batdetectors en opdrachten mee.

Jaarverslag PlantenWerkGroep 2025

De PWG bestond op 1 januari 2025 uit Frans Kromme, Ernst Flentge, Eunice Mollema, Ike Pots, Rieke Doornbos, Anne van der Veen, Jeanette Kappelhof en Zwaan Schoterman.

In de loop van het jaar hebben Eunice en Frans de werkgroep verlaten en hebben Ingeborg Rietveld en Miriam Akkerman de PWG weer versterkt.

We hebben de volgende activiteiten uitgevoerd:

1. Only PlantenWerkgroep: de Floron Eindejaars Plantenjacht
2. Only PlantenWerkgroep: Onderzoek of het Noordlaarderbos geschikt is voor de excursie 'Hoe komen planten en bomen de winterdoor'.
3. Excursie 'Hoe komen planten en bomen de winter door' uitgevoerd op de begraafplaats Esserveld
Opkomst 15 deelnemers
4. Determinatie cursus wilde planten
Aantal deelnemers 18
Aantal cursusavonden 5
Aantal bijbehorende excursies op de zaterdagmorgen: 5
5. Only PlantenWerkGroep: Excursie Mikkelfhorst voor afscheid Eunice.

Openstaande activiteiten voor 2026

1. Excursies organiseren
 2. Om ons team te versterken willen wij een folder/flyer maken met het onderwerp "Waarom is het zo leuk om je bij de PWG aan te sluiten" Deze dan na een excursie aan de deelnemers uitdelen.
-

Jaarverslag 2025 IVN-werkgroep Wilde Plantentuinen

Ook dit jaar werd ons seizoen weer geopend met de bekende Hortus Plantenmarkt op zondag 13 april. Het werd een daverend succes. Het aanbod van plantjes uit onze eigen tuinen was erg groot.

Gedurende de hele ochtend stonden er veel aspirant kopers voor onze stand. Alle planten voor 1 euro per potje. De honderden plantjes vlogen weg. Zodat de middag het aanbod een stuk minder was en er meer tijd was voor een praatje.

Op Koningsdag 26 april was de voorjaarsruildag bij Annelies Beck. De leden druppelden de hele ochtend binnen en gingen allemaal met hun oogst weer weg. Sommige leden visten achter het net omdat de planten net weg waren. Maar als het even kon pakte Annelies haar spade en spitte gewoon een exemplaar uit haar eigen tuin.

In het voorjaar en begin zomer werd door de Plantenwerkgroep weer een planten determineer-cursus gegeven. Een aantal cursisten kreeg daardoor interesse in onze werkgroep.

Helaas lukte het niet om een geschikte activiteit te organiseren door alle drukke bezette dagen, maar daarentegen konden we ons organiserend team van de werkgroep uitbreiden met drie leden uit die plantencursus. Hoera vers bloed, nieuwe ideeën.

Op 25 oktober konden we direct terecht bij Miriam Akkerman, een van die drie nieuwe leden, voor de ruildag in haar grote tuin. Helaas liet het weer veel te wensen over. Gelukkig droogden de ruilplanten niet uit door de regen. Miriam heeft een tuin waar ze nog maar kort woont en kon veel adviezen en planten gebruiken om de tuin meer te transformeren naar een inheemse flora tuin.

Het jaar werd afgesloten met een bijzondere lezing met powerpoint presentatie door prof. Ab Grootjans. Het diepgaande verhaal over de Hondsrug, de Harense Wildernis en de rol van de waterwinning op de natuur in deze gebieden. Hij pleitte voor het stopzetten van die grondwaterwinning om volledig over te gaan op oppervlaktewater. De natuurlijke afvloeiing via alle beken van het Drentse plateau is daarvoor ruim voldoende. De natuurwaarden zouden daarvan profiteren.

Ernst Flentge
coördinator Werkgroep

Jaarverslag 2025 Vogelwerkgroep IVN Groningen-Haren

Algemeen

2025 was opnieuw een jaar met veel activiteiten. Het aantal leden van de VWG bedraagt 12 personen; 7 vrouwen en 5 mannen. In de loop van 2025 hebben Harry Westerhuis en Margreet Schaaf de VWG verlaten. Ina Velthuis is toegetreden tot de VWG.

In december 2025 heeft Rian Arends zich aangemeld als kandidaat-lid van de VWG. Dat is door de leden van de VWG positief ontvangen en vanaf 2026 bestaat de VWG uit 13 personen; 7 vrouwen en 6 mannen.

De VWG heeft een nieuwe laptop verkregen. De oude is geschonken aan een goed doel.

De volgende activiteiten zijn dit jaar ondernomen:

Cursus Roofvogels en Uilen

Deze cursus is opnieuw aangeboden vanwege het grote aantal aanmeldingen in het jaar daarvoor. Velen zijn toen uitgeloot. De cursus is aangevangen in 2024 en is doorgelopen in 2025. De cursus bestaat uit 5 theorie-avonden gevolgd door 5 excursies. De excursies zijn gesplitst in twee groepen; één excursie op de vrijdag en één excursie op de zaterdag. Dit laatste is gebeurd in verband met het opnieuw grote aantal aanmeldingen, namelijk 36 personen die het jaar daarvoor waren uitgeloot.

Vervolg cursus Vogelgeluiden voor (enigszins) gevorderden

Ook voor deze voorjaarscursus, bestaande uit 3 theorieavonden en 3 excursies, was in 2024 (te) veel belangstelling. Daarom is deze cursus, zij het in een enigszins gewijzigde vorm, in het voorjaar van 2025 opnieuw gedraaid. 21 belangstellenden hebben de cursus gevolgd.

Beginnerscursus

In het najaar 2025 is een beginnerscursus gestart, bestaande uit 4 theorie-avonden en 4 aansluitende excursies. Er waren 26 deelnemers. Het aantal aanmeldingen was hoger dan we konden toelaten; 8 personen zijn om die reden uitgeloot.

Publieksexcursies

- 18 januari 2025: een publieksexcursie naar de Peazemerlannen. Er waren 16 deelnemers. Helaas was het zicht slecht door de hardnekkige mist.
- 15 februari 2025: wandelexcursie in de bossen bij Grolloo. Er waren slechts 8 deelnemers. We hebben 25 soorten gezien.
- 29 maart 2025: een publieksexcursie in de Gasterense Duinen. Er waren 20 deelnemers. Helaas woei het hard en hebben we niet al te veel soorten gezien.
- 26 april 2025: fietsexcursie door het Reitdiepdal (foto Klaas Heeres). Er waren 16 deelnemers. Alle weidevogelsoorten die gezien kunnen worden, zijn ook wel gezien.

- 14 mei 2025: een publieksexcursie geregeld in samenwerking met Vogelbescherming. Oorspronkelijk waren er 20 aanmeldingen, maar uiteindelijk 7 afmeldingen. Leuke excursie, omdat het veelal nieuwe gezichten betrof. Enkelen kwamen van heinde en verre.
- 17 mei 2025: een publieksexcursie naar Tusschenwater. Er waren 16 deelnemers. Veel waarnemingen.

- 14 juni 2025: publieksexkursie in het Lauwersmeer. Er waren 20 deelnemers. O.a. Jaap Deensgat en Ezumakeeg zijn aangedaan. Maar liefst 68 soorten zijn waargenomen.
- 13 september 2025: publieksexkursie naar de Punt van Reide. Er waren 16 deelnemers. Prachtig weer, veel gezien.
- 25 oktober 2025: publieksexkursie naar Tusschenwater/Noordma. Er waren 12 deelnemers. Er waren afzeggingen vanwege het slechte weer.
- 15 november 2025: publieksexkursie naar Ruidhorn. Is afgezegd vanwege de regen en de harde wind.

Overige activiteiten

- 4 oktober 2025: Eurobirdwatch. De Europese jaarlijkse telling van trekvogels was ook nu weer gepland op en bij het bruggetje over het Eelderdiep in de Onlanden. Helaas was het weer zo slecht dat van een telling niet echt sprake kon zijn.
- Lezing: op 29 januari 2025 heeft Harry Kuipers een lezing gehouden over sterns. Maar liefst 50 toehoorders kwamen opdaven. Er moest zelfs een wachtlijst ingesteld worden.
- Lezing: op woensdag 26 februari 2025 heeft Danny Gerrits een lezing gehouden over de torenvalk. Er waren 50 geïnteresseerden aanwezig. Ook hier moest een wachtlijst aangehouden worden.
- Er is een excursie voor nieuwe leden van IVN Groningen-Haren gehouden. Daar was een lid van de vogelwerkgroep bij aanwezig.
- Eén lid van onze werkgroep is actief in de Hortus bij het onderhouden en controleren van de vele nestkasten aldaar. Meet de Mees is één van de projecten aldaar.
- 2 leden gingen als gids mee bij de vroege vogelwandeling in de Oosterparkwijk, die daar op Hemelvaartsdag werd gehouden.

Vogeltellingen

Vanuit de werkgroep doen verschillende leden op persoonlijke titel vogeltellingen oa:

- MUS(Meetnet Urbane Soorten)-tellingen in het voorjaar.
- MAS (Meetnet agrarische soorten).
- BMP: broedvogelmonitoring in de Onlanden.
- Tellingen voor de agrarische natuurvereniging “Boerennatuur Midden Groningen”, (wintervoedselveldjes).
- Slaaplaatstelling ganzen in de winter.
- Watervogeltelling
- PTT (Punt Transect Telling van Sovon) op 20 punten worden alle vogels geteld tussen 15 en 31 december.
- Lauwersmeertelling
- Slaaplaatstelling en bescherming blauwe-, grauwe- en bruine kiekendieven voor Kenniscentrum Akkervogels.
- Midwintertelling
- Roekenkolonietelling
- Monitoring torenvalkkasten.
- Reuzensterntelling

Pretexcursie

4 januari 2025: in de buurt van Schildwolde heeft een bezoek plaatsgevonden aan wintervoedselveldjes. We zagen veel zaadetende soorten. Dit bezoek was alleen voor de leden van de VWG.

In januari 2025 heeft een deel van de VWG een vierdaags bezoek gebracht aan Texel. Hoogtepunt was het zien van de brileider.

De pretextcursie naar Diepholz, gepland november 2025, is niet doorgegaan in verband met de vogelgriep die heerst onder de kraanvogels.

Vooruitblik

De geluidenexcursie voor (enigszins) gevorderden van 2025 wordt herhaald in 2026.

Ook staan in 2026 weer tal van publieksexcursies op het programma. Tevens zal een deel van de VWG een vogelreis ondernemen naar Hongarije.

Excursie in volkstuincomplex Tuinwijk: Peter Huizenga heeft, los van een werkgroep, 7x een excursie gegeven. maandelijks vanaf april t/m oktober op de 1e zondag van de maand.

Er waren 35 aanmeldingen via de website van IVN en daarnaast een groep van 10 personen via Groei & Bloei.

Verslag werkgroep Insect en meer!

De leden van de werkgroep hebben elkaar in 2025 beter leren kennen en zijn vooral bezig geweest met zelfeducatie.

Er is nu een vaste planning van de werkgroepuitjes waar ieder werkgroeplid in principe verwacht wordt. Tijdens de wintermaanden laten we het wat afhangen van de inspiratie of het doorgaat, maar in december zijn we nog op expeditie geweest in de Hortus. We hebben naar waterinsecten gezocht én ze gevonden. En ook nog een zeldzame vis, een exoot met een nog wat geheimzinnige herkomst. Verder hebben we o.a. de Wiershoek, twee nachtvlinderexcursies en de Heemtuin Stadspark bezocht.

Onze eerste lezing is verzorgd door Christophe Brochard met als onderwerp 'Libellen en juffers in het Groningse land'.

Er is ook al een artikel van onze hand in Groeningen verschenen over wantsen. Geschreven door Hilly, de foto's zijn van Frans.

Voor het nieuwe voorjaar hebben we twee lezingen in de planning en een activiteit (Hommels zoeken in het Noorderplantsoen). De eerste lezing was al een succes met 44 aanmeldingen.

Van meerdere kanten hebben we stereoloepen te leen gekregen. Die gaan we inzetten voor onszelf én het publiek. Eerst gaan we zelf leren er mee om te gaan.

De werkgroep bestaat nu uit 10 leden. Het blijkt dat niet iedereen intensief kan of wil meewerken aan de activiteiten. We zijn bezig hiervoor een goede vorm te vinden. Een werkgroeplid is immers iets anders dan iemand die alleen een activiteiten-mail van ons ontvangt.

Dankzij Adri heeft de Vlinderstichting ons 'ontdekt'. We maken nu deel uit van hun werkgroepen-netwerk. We krijgen het Vlinder-tijdschrift digitaal en worden in het vervolg uitgenodigd voor de landelijke werkgroepen-dag en andere activiteiten.

Van links naar rechts

Boven: Bont zandoogje; Larve Spookmug onbekend; Geblokte glasvleugelwants; Groot avondrood.

Onder: Gewone zoetwaterpissebed; Phaonia subventa; Larve van juffer (onb.); rups Witvlakvlinder.

Groeningen in 2025: goed gevuld, gevarieerd en kleurrijk

Groeningen is ook in 2025 weer twee keer verschenen: in januari en in juli. De januari-uitgave had last van de kerstdrukke bij PostNL, waardoor we besloten de eerste uitgave van het blad voortaan wat later in het jaar voor bezorging aan te bieden.

De redactie die beide uitgaven verzorgde bestond uit Frans Kromme, Denise Humalda (eindredactie), Jeanette Kappelhof, Ingeborg Ross en Peter Verschuren. Daarnaast hebben we in Charlotte Heeren een vaste medewerker die soms ook deelneemt aan de redactievergaderingen. Frans verzorgt de fotografie, de andere redactieleden hebben hun eigen interesses en schrijfstijl waardoor Groeningen een gevarieerde inhoud heeft met veelal schitterende foto's. Eind 2025 werd duidelijk dat Denise door gezondheidsproblemen haar redactie-activiteiten beëindigt. In 2026 bekijken we hoe we dat opvangen. Het zal – gezien het enthousiasme van de overige redactieleden— geen probleem zijn. De vormgeving is ook dit jaar weer prima verzorgd door Jan Faber. De cartoons zijn van Bert Holtkamp (eerste uitgave) en Frank den Hollander (tweede).

Uiteenlopende onderwerpen passeerden de revue: van de kinderburgemeester tot de goudjakhals en dertig verschillende bestuivers van het jakobskruiskruid, van slechtvalken tot huismussen en het moeraskartelblad, van rechten voor de natuur tot natuurfilosofie en boompaspoorten. En veel meer. Ook het nieuws uit de werkgroepen vulde beide keren meerdere pagina's, we bespraken boeken en stimuleerden kinderen om naar buiten te gaan. Het aantal betaalde advertenties bleef op peil. Van de ruim 500 leden ontving 48 procent een papieren versie en de rest een digitale Groeningen.

Als redactie kijken we met voldoening terug op onze inzet en zijn we vastberaden er ook in 2026 twee keer iets moois van te maken.

Nieuwsbrief

De digitale Nieuwsbrief voor leden, donateurs, relaties en belangstellenden verschijnt vier keer per jaar. Hierin staan actualiteiten en activiteiten. In elk seizoen valt er immers veel te delen en aan te kondigen. De nieuwsbrief wordt samengesteld door Frans Kromme en Edda Kammenga

Social media

Instagram IVN Groningen Haren

De invulling van ons Instagram-account is aan het eind van 2025 jaar gewijzigd. Van foto's van waarnemingen met daarbij een verdiepende tekst (door Frans Kromme, Ike Pots, Hiltje Kamminga en Edda Kammenga), zijn we overgestapt naar een maandelijkse infographic van activiteiten en foto's ervan (door Julia Hoorman). We hebben ruim 800 volgers.

Facebook

Ina Velthuis doet aankondigingen van alle activiteiten van onze afdeling op Facebook. Er zijn 690 volgers.

